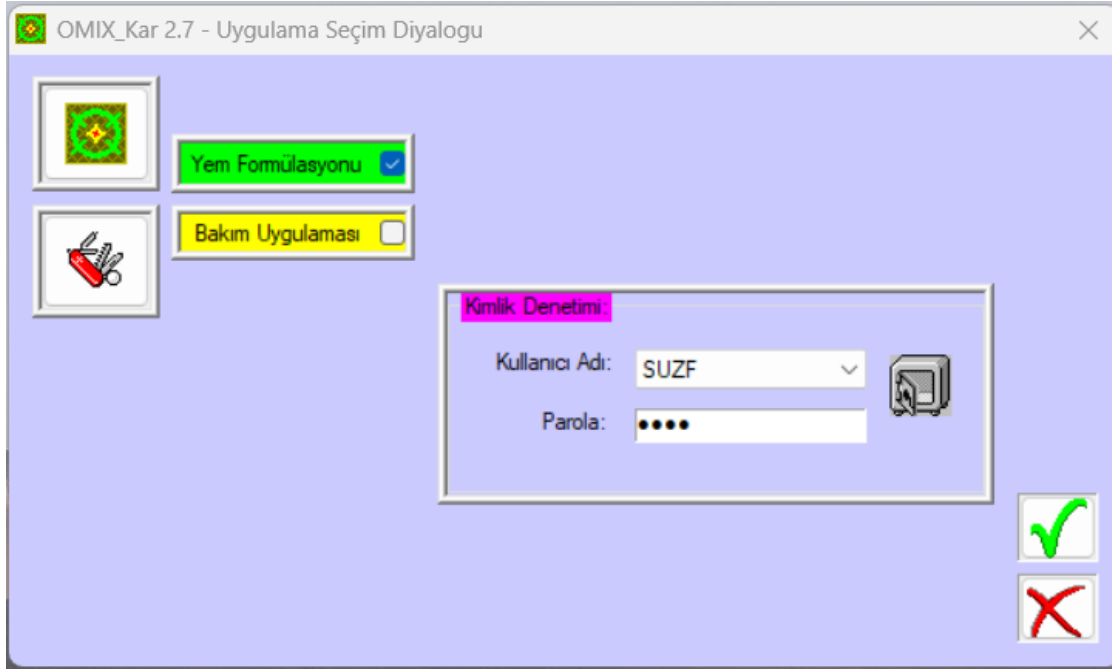

OMIX_Kar 2.7 – En Düşük Maliyetli Karma Yem Formülü Hazırlama Programı (single blend)

Prof. Dr. Ramazan YETİŞİR (emekli)

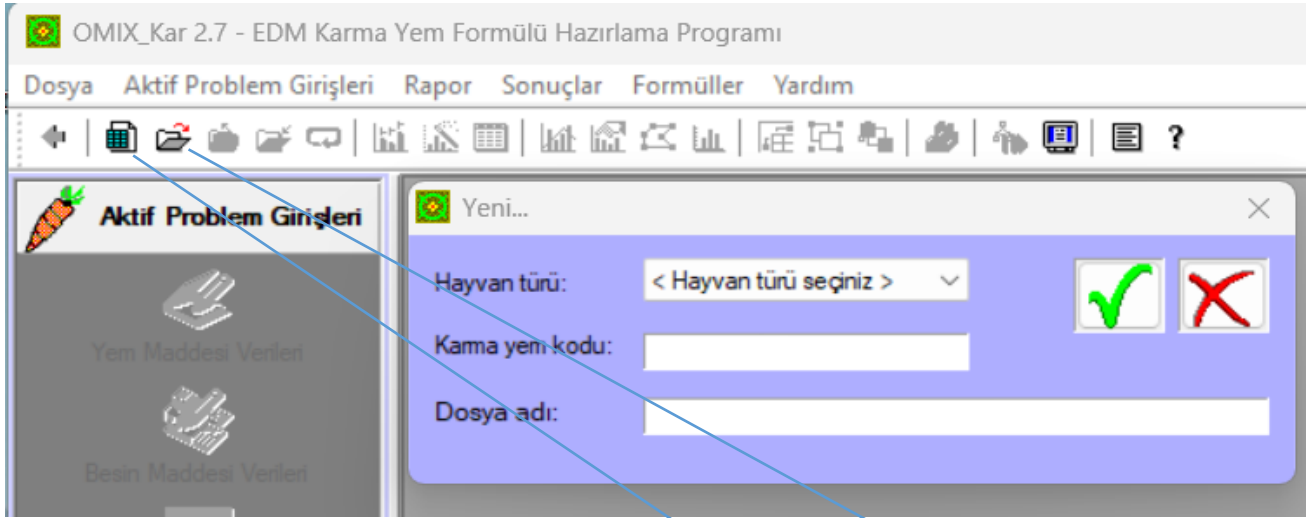
Bu sunumun amacı, kullanıcının karma yem formülü hazırlamaya hızlı bir şekilde girişini sağlamaktır. Öncelikle, programın Yardım sisteminin gözden geçirilmesi önemlidir.

- Program başladığında bu diyalog görünür. Varsayılan kullanıcı adı ve parola, sırasıyla, SUZF ve TR42'dir. İstenirse, bunlar daha sonra değiştirilebilir.
- Kullanıcı burada Yem Formülasyonu veya Bakım uygulamasını seçebilir. Ve ardından seçilen uygulamaya gider.

Veri Dosyası Aç

- Veri dosyası yeni veya mevcut biri olabilir.
- Veri dosyasında, Yem maddesi ve besin maddesi adları ve sınırlıkları bulunur. Oran, Grup ve Kombinasyon adları ve sınırlıkları ile aktif problem matrisi de saklanır. Sınırlıklar, kullanıcı tarafından formülasyon oturumunda giriş pencerelerinde eklenir.
- Veri dosyası ve ilgili veriler, amaçlanan formülün çözümü için saklanır.

Yeni veri
dosyası
oluştur

Mevcut veri
dosyasını aç

Yeni bir veri dosyası seçildiğinde bu iletişim kutusu görünür. Burada, hayvan türü seçimi, yem kodu ve veri dosyası adı yazma işlemi gerçekleştirilir.

Eğer hayvan türüne göre besin ögesi özellikleri bakım uygulamasında tanımlanmışsa, ilgili besin maddesi listesi, Besin maddesi giriş penceresine doğrudan eklenir.

Yem Maddesi Verileri Girişi

- <Yeni> bir veri dosyası oluşturulursa, Yem Maddeleri Veri giriş penceresi boş durumda açılır. Sağ fare tuşuna tıklayarak <Yem Maddesi Ekle> komutu seçilir ve görüntüdeki diyalog gelir.

Yem Maddesi Ekle

HEPSİ Ara: g

Seç	Kod	Yem Maddesi Adı	Fiyatı
☒	3	ARPA	45.000
☐	35	ATK%28	35.000
☐	36	ATK%32	38.000
☐	37	ATK%36	40.000
☐	38	ATK%45	42.000
☐	20	BALIK UNU%60	100.000
☐	21	BALIK UNU%65	110.000
☐	22	BALIK UNU%70	120.000
☐	23	BALIK ÇÖZÜN.	80.000
☐	42	BONKALİTE	38.000
☐	46	BUGDAY ARTIKLARI	48.000
☐	44	BUĞDAY	50.000
☐	43	BUĞDAY KEPEĞİ	37.000
☐	55	BY-PAS Yağ (Lacto plas)	250.000
☐	47	BİRA MAYASI	42.000
☐	5	BİRACILIK YAN. ÜRÜ.	45.000
☐	52	BİTKİSEL YAĞ	150.000

H. Seç H. Kaldır Ekle İptal

Tek tıkla seç, harf + buton/enter tuşu ile yem maddesi ara.

- Bu iletişim kutusu, seçilen yem maddesi adlarını ve fiyatını veri penceresine ekleyebilir ve eğer besinler seçilmişse besin maddesi içeriğini aktif (çalışma) matrise ekler. Seçilmemişlerse, besin maddesi ekleme sırasında yapılır.
- Kullanıcı, yem maddesi onay kutusunu, yön tuşları ve boşluk tuşuna tıklayarak seçer, ardından <Ekle> butonuna tıklar.
- Burada olabildiğince çok yem maddesi seçmek esastır. Çözüm kolaylaşır.
- Kullanıcı, yem maddelerini gruplara göre seçebilir. Daha önce, yem maddelerini <Enerji>, <Protein> ve <Min+Vit> grupları olarak tanımladık. Kullanıcı ayrıca isterse ana matris düzenleme oturumunda daha fazla grup ekleyebilir.
- Bu diyalogda, kullanıcı klavyede bir alfa karaktere basarsa, belirli bir yem maddesini bulmak için, resimde görüldüğü gibi, arama girişi açılır.
- Kullanıcı yem maddelerini grup-grup seçerse, her grup için ayrı seçim yapar ve ekler. İstenirse hepsi birden de seçilebilir.

Besin Maddesi Verileri Giriş

Besin Maddesi Ekleme Diyalogu

Seç	Kod	Besin Maddesi Adı	Birim
☒	1	AGIRLIK	Kg/Kg
☐	2	KM	%
☐	3	SU	%
☐	4	HP	%
☐	5	SHP	%
☐	6	RDP	%
☐	7	RUP	%
☐	8	BP_PROTEIN	%
☐	9	HY	%
☐	10	HS	%
☐	11	HK	%
☐	12	NISASTA	%
☐	13	SEKER	%
☐	14	NFE	%
☐	15	TSBM	%

☒ H. Seç
☐ H. Kaldır
☒ Ekle
☒ İptal

Tek tıklama veya boşluk tuşu ile seçim

- Kullanıcı Besin Maddesi Verileri Giriş penceresine geçtiğinde ve neredeyse boş olduğunda, içerik (sağ tuş) menüsünden <Besin Maddesi Ekle> tıklanır ve bu iletişim kutusu görüntülenir.
- Formüle girecek besin maddeleri seçilir ve formül girişlerine aktarmak için <Ekle> düğmesine tıklanır.
- Rumuzların anlaşılmaması durumunda, Bakım bölümü Besin Maddesi Tanımları diyalogu gözden geçirilmelidir.
- Eğer kullanıcı Bakım uygulamasında <Hayvan Türü> ve <Besin Özelliklerini> tanımladıysa, işaretlenen besinler doğrudan bu pencereye gelir, aksi takdirde bu diyalogda seçilmelidirler.
- Kullanıcı, Hayvan için gerekli besin maddesi ihtiyaçları ve sınırlıkları girişinden sorumludur.

- Yem maddeleri ve besin maddesi seçimi tamamlandıktan sonra aktif matris oluşur. Daha sonra matris gözden geçirilir ve herhangi bir veri boş ise, kullanıcı bunları uygun tablolar veya veri kaynaklarından tamamlamaya çalışır, aksi takdirde boş veri 0.0 değeri olarak kabul edilir. Tüm veriler girildikten sonra, besin maddesi ve yem maddesi isimleri çözümde dikkate alınır.
- Veri girişinden sonra, sınırlıklar belirleme zamanı geldi. Şimdi bu konuyu ele alacağız.

Sınırlık Belirle-Yem Maddesi Verileri Girişi

Kod	Yem Maddesi Adı	Fiyatı, TL/Kg	Sabit, %	Alt Sınır, %	Üst Sınır, %	Çözüm, %
3	ARPA	45.000			40.000	
6	MISIR	60.000			50.000	
34	SFK%49	110.000			15.000	
53	TAVUK YAĞI	150.000				
19	TAVUK MEZ. UNU.	60.000			5.000	
20	BALIK UNU%60	100.000			5.000	
28	ET-KEMİK UNU%50	60.000				
7	MISIR GÜLİTENİ%60	80.000			25.000	
45	BUĞDAY	50.000				
57	KİREÇ TAŞI	7.000				
61	TUZ	14.000	0.400			
63	VİT-KAR	250.000	0.200			
65	DL-MET	350.000				
64	MİN-KAR	250.000	0.100			
58	DFP	60.000				

- Formülasyon oturumunda önce fiyatlar kontrol edilir. Eğer bir yem maddesinin fiyatı yoksa, çözümde dikkate alınmaz. Fiyatlar burada güncellenirse, pencereyi kapatırken program kullanıcıya bu yemler için ana matriste de güncelleme yapıp yapmayacağını sorar. Bunun için fiyatları güncel tutmak oldukça kolaydır.
- Sabit girişler dışında, başka bir sınır belirlenmez. Ancak kesinse üst sınırlar ekleyebilirsiniz.
- İlk çözümünden sonra, aşırı girişler Üst limit olarak ayarlanabilir.
- Eğer çözüme mutlak eklenmesi gereken bir yem varsa, bu alt sınır olarak belirlenebilir.
- Herhangi bir sınır değiştirildikten sonra, çözüm talep edilir ve ardından maliyet ve giriş seviyeleri kontrol edilir.

- Yem maddesi sınırlarını ayarlamak için, diğerlerinde olduğu gibi, Sabit, Alt ve Üst sınırlıklar olarak mümkündür.
- Herhangi bir çözüm oturumunda, başta yalnızca Min+Vit karışımı veya DCP, Tuz, AA karışımı gibi katkılar sabit olarak ayarlanabilir.
- Sabit sınırlık, özellikle (matriste yazılı olmayan) boş besin içeriğine sahip yem maddeleri için belirlenir ve prospektüste 1, 2 veya belirli bir % olarak önerilir. Bu durumda, sabit olarak belirlenmelidir. Örneğin, 1 Tonda 1 kg %0,01 olarak verilir.
- Aslında, fazla sabit giriş çözüm için uygun değildir. Özellikle, yem maddeleri için.

Sınırlık Belirle-Besin Maddesi Veri Girişi

75.836

Kod	Besin Maddesi Adı	Birim	Sabit	Alt Sınır	Üst Sınır	Çözüm
1	AGIRLIK	Kg/Kg	1.0000			
2	KM	%				
12	ME_KA	MCal/Kg		3.3000		
3	HP	%		23.0000	23.5000	
7	HY	%			11.0000	
8	HS	%			8.0000	
15	KALSIYUM	%		1.1000	1.3000	
17	FFOSFOR	%		0.4500	0.5000	
19	POTASYUM	%		0.5500	0.7500	
20	KLOR	%		0.1500	0.2000	
18	SODYUM	%		0.1600	0.2100	
32	KOLIN	g/Kg			1.0000	
28	FOLIKASIT	mg/Kg		0.6500	1.0000	
42	HISTIDIN	%			1.0000	
45	LIZIN	%		0.9800	1.1000	
46	METIONIN	%		0.6500	1.2000	

- Bu pencerelerde, maliyet durumu (üstte), mevcut çözüm, önceki çözüm ve kayıtlı çözüm sonuçları görülüyor. Maliyet sonuçları tüm veri girişi pencerelerinde mevcuttur.
- Besin maddesi veri girişi penceresinde, diğerleri gibi, sabit, alt ve üst sınır girişleri vardır.

- AĞIRLIK 1.000 (bir) olarak ayarlanmıştır. Bu rezerve bir değişkendir. Program tarafından toplam yem maddelerini %100 tutmak için eklenir.
- Aslında, tüm pencerelerdeki veriler birbirine bağlıdır.
- Burada, besin maddesi ihtiyaçları alt sınırdan verilir. Bu, belirli bir besin maddesinin en az alt sınırdaki kadar olması gerektiğinin ifadesidir.
- Üst sınır her hangi bir besin maddesinin tolerans sınırı olarak belirlenir.
- Enerji birimi Mcal/kg olarak ayarlanır, Kcal/kg değil, bu hesaplama hassasiyeti nedeniyle. Verilerin büyüklüğünü birbirine yaklaştırmaya çalışıyoruz.
- Kül, Tuz ve HS genellikle üst limit olarak belirlenir.
- Besin maddesi birimleri birbirinden farklı olabilir, ancak matris ile uyumlu olmalıdır.
- Çözüm oturumları sırasında kullanıcı, Yem Maddesi Veri Girişi Penceresinde çalışabilir, ancak aşırı girişler için besin maddesi girişlerinin de kontrol edilmesi gerekir.
- Bu anlamda, İkili Veri Girişi Pencereleeri yararlı olabilir.

Sınırlık Belirle-Besin Maddesi Oranı

Kod	Bölünen BM Adı	Bölün BM Adı	Sabit	Alt Sınır	Üst Sınır	Çözüm
1	KALSIYUM	FFOSFOR		2.0000		

Bölünen Seçimi

Seç	No:	İsim
☒	1	KM
☐	2	ME_KA
☐	3	HP
☐	4	HY
☐	5	KALSIYUM
☐	6	TFOSFOR
☐	7	FFOSFOR
☐	8	KOLIN
☐	9	ARGININ
☐	10	GLISIN
☐	11	SERIN
☐	12	LIZIN
☐	13	METIONIN

Tek tıklama veya boşluk tuşu ile seçim

Çözüm butonu

Çözüm ikonu

- Aslında, oran iki besin maddesinin bölünmesidir.
- Beslenme açısından, etkileşen iki besin maddesi arasında belirli bir orana ihtiyaç vardır. Örneğin; genç hayvanlarda KALSIYUM/FOSFOR oranı 2.0 olarak belirlenir, beslenme uzmanı formülde ME/CP oranını bilmek ister. Kanatlı yeminde toplam HP içindeki bazı AA oranları merak edilir, vb.
- Kullanıcı bu pencereye girip sağ fare tuşuna tıkladığında ve <Oran Ekle> menü seçeneği tıklandığında, bu iletişim kutusu görüntülenir.
- İki turda, sırasıyla Pay ve Payda besin maddeleri seçilir.
- Daha sonra bir sınır belirlenebilir ve oran durumunu görmek için çözüm simgesine tıklanabilir. Üst veya alt sınır ya da çözüm varsa sabit bir limit de belirlenebilir.
- Ve sonuçlar rapora yansıtılabilir.

Sınırlık Belirle – Yem Maddesi Grupları

The screenshot shows a software interface for defining feed material groups. The main window has a table with the following columns: Kod, Yem Maddesi Grubu Adı, Sabit, %, Alt Sınır, %, Üst Sınır, %, Çözüm, %. A dialog box titled 'Grup Yem Maddeleri Seçimi' is open, showing a list of feed materials with checkboxes. The 'Grup adı' field is set to 'hububat akt.'.

Kod	Yem Maddesi Grubu Adı	Sabit, %	Alt Sınır, %	Üst Sınır, %	Çözüm, %
1	hububat akt.				

Grup Yem Maddeleri Seçimi

Seç	No:	Yem Maddesi Adı
☒	1	ARPA
☒	2	MISIR
☒	3	MISIR GULİTENİ%60
☐	4	BALIK UNU%60
☐	5	ET-KEMİK UNU%50
☐	6	TAVUK MEZ. UNU.
☐	7	SFK%49
☒	8	BUĞDAY
☐	9	TAVUK YAĞI
☐	10	KİREÇ TAŞI
☐	11	DFP
☐	12	TUZ
☐	13	VİT-KAR
☐	14	MİN-KAR
☐	15	DL MET

Tek tıklama ve boşluk tuşu ile seçim

Grup adı: hububat akt.

- Beslenme normları bakımından veya durum bilgisi merak ediliyorsa, bazı yem maddeleri formülasyonda gruplandırılır.
- Çağrılan diyalogda, belirli bir gruba ait yemler seçilir, bir isim verilir ve kaydedilir. Sınırlık verilmiş olup olmamasına bakılmaksızın, çözümden sonra grubun % durumu bilinir.
- İyi bilinen gruplar; tahıl aktiviteleri, yağlı tohum küspesi aktiviteleri, katkı maddesi aktiviteleri, yağ aktiviteleri vb. olabilir.
- Aktivitelerin durumu hakkında elde edilen bilgilere bakarak, kullanıcı besleme veya ekonomik amaçlı politikalar geliştirebilir.

Sınırlık Belirle-Yem Maddesi Kombinasyonları

Kombinasyon Belirleme Diyaloğu

Kod	Yem Maddesi Adı	Kat
3	ARPA	1
45	BUGDAY	3

Komb. Adı: ARPA+BUGDAY

Uygulama:

- 1.- Bir Komb. uygulama komutu seçilerek bu diyaloga gelinir.
- 2.- Kombine edilecek iki yem maddesi adı, tıklanarak, seçilir.
- 3.- Her yem maddesine istenen kat verilir. 2 Arpa, 3 Mısır gibi.
- 4.- Komb. adı girilir ve <Tamam> tuşu tıklanarak kaydedilir.
- 5.- Pencerde alt/üst sınır (%) verilerek çözüm istenir.
- 6.- İlk çözüm sonuçları (pencere veya raporda) incelenir.
- 7.- Çözumsuzlük varsa katlar değiştirilerek yeniden denenir.

Not: Unutulmamalıdır ki kombinasyon pahalı bir uygulamadır.

- Diğer veri giriş pencerelerine göre, bu veri giriş penceresi daha az sıklıkla kullanılır.
- Ancak belirli koşullarda, yem maddesi kombinasyonları kullanılır.
- Örneğin fabrikanın/işletmenin iki tane Ayçiçeği Küspesi var, biri %28 HP ve diğeri %36 HP ise. Eğer birincisi için 2 ağırlık, ikincisi için 3 ağırlık veya diğer kombinasyonlarla birleştirmek istenirse, bu durumda kombinasyon uygulaması yapabilirsiniz. Bazen, alınan yem maddelerinin bozulmadan tüketilmesi gerekebilir.
- Veri penceresinde ayrıca % üst sınır da verebilirsiniz.
- Çözüm oturumu sırasında, eğer kombinasyon en uygun çözümü veriyorsa, bunu kullanabilirsiniz. Eğer en uygun çözümü vermiyorsa, sınırlığı değiştirebilir veya olmuyorsa silebilirsiniz.
- Çünkü kombinasyon sonuçta sabit bir giriştir ve maliyetli bir uygulama olabilir. Çünkü, iki yem maddesinin katlarıyla birlikte farkları 0.0 olmalıdır ve bu bir sabit giriştir.
- Bu durumda, çözümde değilse, bu malzemeleri yem maddesi veri girişi penceresinde alt sınır olarak deneyebilirsiniz.

İkili Giriş Pencereleeri/Tüm Girişler Tek Pencerede

- İlk iki pencerede Yem Maddesi ve Besin maddesi girişinden sonra, aktif (çalışma) matris oluşur. Kullanıcı isterse, formülasyonu ikili veri giriş penceresinde veya tüm girdileri tek bir pencerede (beş girdi bir arada) takip edebilir.
- Bu tür bir çalışma, formülün olgunlaşması için faydalıdır. Bu durumda, kullanıcı çözüm sonuçlarını birlikte görebilir/inceleleyebilir. Herhangi bir çözümden sonra, kullanıcı her sınırın sonuçlarını beşli giriş penceresinde de görebilir.
- Ardından sonucun uygulanması için bir rapor alınabilir.
- Raporlama için ana penceredeki ilgili ikon kullanılır.
- Bu raporlamayı programda denemek daha iyi olur.
- Sonuç olarak, formülasyonun bir oturumda tamamlandığını, tek bir tıklamayla veya tuşla olmadığını söyleyebiliriz.

Bakım Uygulaması

- Başlangıç diyalogunda ikinci tercihimiz bakım uygulamasıdır. Bunu seçtiğinde kullanıcı bu uygulamaya yönlendirilir..

- Bakım uygulamasında; ana menü seçeneği, birkaç alt seçeneği içeren <Veri Girişi>'dir. Bunları açık menü imajında da görebiliriz.
- İlk olarak Besin Maddesi Tanımlama diyalog penceresi yer almaktadır. Resmin %60'ı sağ tarafta görülmektedir.

No:	Besin Maddesi Adı	Kısa Adı	Birim	Desimal
1	Ağırlık	AGIRLIK	Kg/Kg	4
2	Kuru Madde	KM	%	4
3	Rutubet	SU	%	4
4	Ham Protein	HP	%	4
5	Sindirilebilir Ham Protein	SHP	%	4
6	Rumende Parçalanmış Protein	RDP	%	4
7	Rumende Parçalanmayan Pro	RUP	%	4
8	Baypas Protein	BP_PROTEIN	%	4
9	Ham Yağ	HY	%	4
10	Ham Selüloz	HS	%	4
11	Ham Kül	HK	%	4
12	Nişasta	NISASTA	%	4
13	Şeker	SEKER	%	4
14	Nitrojensiz Öz Maddeler	NFE	%	4
15	Top. Sind. Besin Maddeleri	TSBM	%	4
16	Net Enerji Laktasyon	NEL	MCal/Kg	2
17	Metabolik Enerji-Kanatlı	ME_KA	MCal/Kg	2
18	Metabolik Enerji-Ruminant	ME_RU	MCal/Kg	2
19	Nişasta Birimi	NB	%	4
20	Kalsiyum	KALSIYUM	%	4
21	Toplam Fosfor	TFOSFOR	%	4
22	Faydalı Fosfor	FFOSFOR	%	4
23	Sodyum	SODYUM	%	4
24	Potasyum	POTASYUM	%	4
25	Klor	KLOR	%	4
26	Sülfür	SULFUR	%	4
27	Anyon Katyon Farkı	DCAD	mEq/Kg	4
28	Elektrolit Dengesi	ED	mEq/Kg	4
29	Magnezyum	MAGNEZYUM	%	4

- İsim, kısaltma (rumuz), birim ve ondalık sayılar (desimal hane) bu veri giriş penceresinde düzenlenir.
- Besin maddesi eklemek ve silmek mümkün olabilir.
- Değişiklik yaptıktan sonra, mevcut besin listesi kaydedilirse, bu besin maddeleri ana matrisin sütunlarını oluşturur.
- Burada bir besin maddesini silerseniz, ana matriste de silinir, ve veri kaybı nedeniyle önerilmez.

Ana Matris Düzenleme (referans matris)

OMIX_Kar 2.7 - Referans Matris Yazımı

Dosya Yazım Araçlar Pencere Yardım

Yeni Yem Maddesini Formda Yaz ve Matrise Ekle

Kod: 70 Adı: Fiyat:

Grup: ENERJİ Hayvan türü: Tüm Besin Maddeleri

Kod	Yem Maddesi Adı	Fiyatı	Stokda Var/Yok	Grubu	AGIRLIK, Ko/Ko
1	YONCA UNU%17	45.000	✓	PROTEİN	1.0000
2	YONCA UNU%20	48.000	✓	PROTEİN	1.0000
3	ARPA	45.000	✓	ENERJİ	1.0000
4	KAN UNU	80.000	✓	PROTEİN	1.0000
5	BIRACILIK YAN. ÜRÜ.	45.000	✓	PROTEİN	1.0000
6	MISIR	60.000	✓	ENERJİ	1.0000
7	MISIR GULİTENİ%60	80.000	✓	PROTEİN	1.0000
8	MISIR GRIZI	70.000	✓	PROTEİN	1.0000
9	TRİTİKALE	55.000	✓	ENERJİ	1.0000
10	PTK%41	45.000	✓	PROTEİN	1.0000
11	PTK%34	37.000	✓	PROTEİN	1.0000
12	PTK%28	35.000	✓	PROTEİN	1.0000
13	FINDIK KÜSPESİ	40.000	✓	PROTEİN	1.0000
14	YER FİSTİĞİ KÜS.	42.000	✓	PROTEİN	1.0000
15	MAYA	45.000	✓	PROTEİN	1.0000
16	TAPIYOKA	35.000	✓	PROTEİN	1.0000
17	SÜT TOZU	80.000	✓	PROTEİN	1.0000
18	TÜY UNU	80.000	✓	PROTEİN	1.0000
19	TAVUK MEZ. UNU.	60.000	✓	PROTEİN	1.0000
20	BALIK UNU%60	100.000	✓	PROTEİN	1.0000
21	BALIK UNU%65	110.000	✓	PROTEİN	1.0000
22	BALIK UNU%70	120.000	✓	PROTEİN	1.0000
23	BALIK ÇÖZÜN.	80.000	✓	PROTEİN	1.0000
24	ET UNU	50.000	✓	PROTEİN	1.0000
25	KEMİK UNU	40.000	✓	MIN+VİT	1.0000
26	ET-KEMİK UNU%35	50.000	✓	PROTEİN	1.0000
27	ET-KEMİK UNU%45	55.000	✓	PROTEİN	1.0000
28	ET-KEMİK UNU%50	60.000	✓	MIN+VİT	1.0000
29	ET UNU	60.000	✓	PROTEİN	1.0000
30	YULAF	50.000	✓	ENERJİ	1.0000
32	SORGUM	55.000	✓	ENERJİ	1.0000
33	SOYA FASULYESİ	80.000	✓	PROTEİN	1.0000
34	SFK%49	110.000	✓	PROTEİN	1.0000
35	SFK%44	100.000	✓	PROTEİN	1.0000
36	ATK%28	35.000	✓	PROTEİN	1.0000
37	ATK%32	38.000	✓	PROTEİN	1.0000
38	ATK%36	40.000	✓	PROTEİN	1.0000

Kod	Besin Maddesi Adı	Kısaltma	Birim	Aktüel Değer
1	Ağırlık	AGIRLIK	Kg/Kg	
2	Kuru Madde	KM	%	
3	Rutubet	SU	%	
4	Ham Protein	HP	%	
5	Sindirilebilir Ham Protein	SHP	%	
6	Rumende Parçalanmış Protein	RDP	%	
7	Rumende Parçalanmayan Pro	RUP	%	
8	Baypas Protein	BP_PROTEIN	%	
9	Ham Yağ	HY	%	
10	Ham Selüloz	HS	%	
11	Ham Kül	HK	%	
12	Nişasta	NİSASTA	%	
13	Şeker	SEKER	%	
14	Nitrijensiz Öz Maddeler	NFE	%	
15	Top. Sind. Besin Maddeleri	TSBM	%	
16	Net Enerji Laktasyon	NEL	MCal/Kg	
17	Metabolik Enerji-Kanatlı	ME_KA	MCal/Kg	
18	Metabolik Enerji-Ruminant	ME_RU	MCal/Kg	
19	Nişata Birimi	NB	%	
20	Kalsiyum	KALSIYUM	%	
21	Toplam Fosfor	TFOSFOR	%	
22	Faydalı Fosfor	FFOSFOR	%	
23	Sodyum	SODYUM	%	
24	Potasyum	POTASYUM	%	
25	Klor	KLOR	%	
26	Sülfür	SÜLFÜR	%	

☐ İnterpolasyon kapalı Yem Mad. Tipi: < Bir Yem Mad. Tipi Seç >

☒ Genel ☐ Yem Mad. Özel

☒ İşlem yöntemi ☐ Boş BM'ler için ☐ Tüm BM'ler için

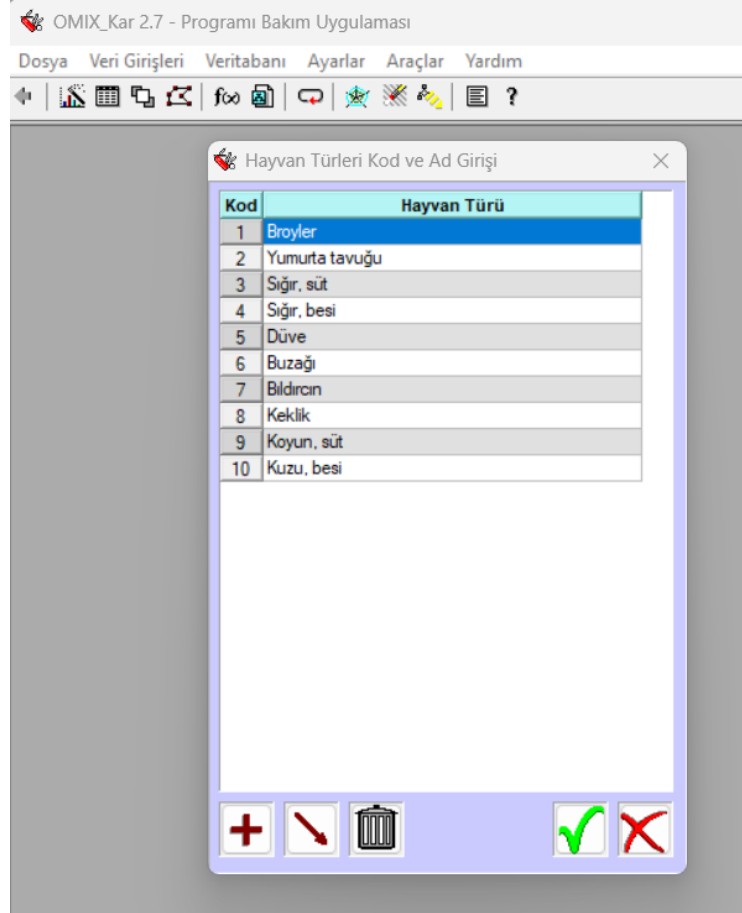
Hesap

Veri girişi olmadan hesap yürütmeyiniz!

- Kullanıcı <Yem Maddesi Ekle> tercihini seçtiğinde, sol taraftaki veri diyalogu penceresi açılır ve yem maddesinin besin içeriği girilebilir. Daha sonra, kaydedebilir veya boş besinler için çeşitli hesaplamalar yapılabilir. Burada kayıtlı eşitlikler kullanılarak hesap yürütülebilir.
- Kullanıcı <Seçili Yem Maddesini Formda Yaz> menü seçeneğini yürütülürse, içerik değiştirilebilir ve farklı şekilde kaydedilebilir (Farklı Kaydet...)
- Eğer bu bölümde, genel veya yem maddesi özel eşitlikleri kullanılarak, laboratuvar analiz sonuçlarını giriyorsanız, yem maddesi ilave besin maddelerini hesaplayabilir ve formülasyonda kullanmak üzere kaydedebilirsiniz.

Kullanıcı <Matris Yazımı> menü komutunu seçtiğinde, ana gezinme penceresi açılır. Ve sağ tıklama ile <Yem Maddesi Ekle> veya <Seçili Yem Maddesini Formda Yaz> seçenekleri aktif ve seçilebilir.

Hayvan Kod ve Adı Girişi

- Hayvan tipi Adı ve Kod girişi, diğer veritabanı penceresinde belirli bir hayvan için Besin Maddesi Özellikleri oluşturmanıza yardımcı olmak içindir.
- Çağrılan diyalog, bu işi yapma yeteneğine sahiptir.
- Herhangi bir hayvan türü veya tipi yazılabilir ve ilgili veritabanına kaydedilebilir.
- Ekle, gir veya sil butonları bu işlemleri yapmaya yardımcı olur.
- Boş satıra ilgili hayvan adı girilir ve kaydedilerek çıkılır

Besin Maddesi Özellikleri Listesi

OMIX_Kar 2.7 - Hayvan Türü - Besin Maddesi Listesi Belirleme

Dosya Yazım Pencere Yardım

Navigation icons: Back, Forward, Home, Search, etc.

Kod	Besin Maddesi Adı	Kısaltma	HT > 01	HT > 02	HT > 03	HT > 04	HT > 0
1	Ağırlık	AGIRLIK	☒	☒	☒	☒	☒
2	Kuru Madde	KM	☒	☒	☒	☒	☒
3	Rutubet	SU	☐	☐	☐	☐	☐
4	Ham Protein	HP	☒	☒	☒	☒	☒
5	Sindirilebilir Ham Protein	SHP	☐	☐	☐	☐	☐
6	Rumende Parçalanmış Protein	RDP	☐	☐	☐	☐	☐
7	Rumende Parçalanmayan Protein	RUP	☐	☐	☐	☐	☐
8	Baypas Protein	BP_PROTEIN	☐	☐	☐	☐	☐
9	Ham Yağ	HY	☐	☐	☐	☐	☐
10	Ham Selüloz	HS	☒	☒	☒	☒	☒
11	Ham Kül	HK	☒	☒	☒	☒	☒
12	Nişasta	NISASTA	☐	☐	☐	☐	☐
13	Şeker	SEKER	☐	☐	☐	☐	☐
14	Nitrojenli Öz Maddeler	NFE	☐	☐	☐	☐	☐
15	Top. Sind. Besin Maddeleri	TSBM	☐	☐	☒	☒	☐
16	Net Enerji Laktasyon	NEL	☐	☐	☐	☐	☐
17	Metabolik Enerji-Kanatlı	ME_KA	☒	☒	☐	☐	☒
18	Metabolik Enerji-Ruminant	ME_RU	☐	☐	☒	☒	☐
19	Nişasta Birimi	NB	☐	☐	☐	☐	☐
20	Kalsiyum	KALSIYUM	☒	☒	☒	☒	☒
21	Toplam Fosfor	TFOSFOR	☐	☐	☒	☒	☐
22	Faydalı Fosfor	FFOSFOR	☒	☒	☐	☐	☐
23	Sodyum	SODYUM	☒	☒	☒	☒	☐
24	Potasyum	POTASYUM	☒	☒	☐	☒	☐
25	Klor	KLOR	☒	☒	☒	☒	☒
26	Sülfür	SULFUR	☐	☐	☐	☐	☐
27	Anyon Katyon Farkı	DCAD	☐	☐	☒	☒	☐
28	Elektrolit Dengesi	ED	☐	☐	☐	☐	☐

- Kullanıcı, karma yeme dahil edilmesi gereken hedef hayvana özel besin maddelerini onay kutusu ile belirlerse, bunlar yeni veri dosyalarının oluşturulması sırasında besin maddesi giriş penceresine otomatik olarak eklenir. Bu veriler DBF dosyasına kaydedilir. Aynı zamanda Matris yazımı sırasında besin filtreleme için de kullanılabilir.
- Kolon başına fare ile yaklaşıldığında hangi hayvan tipi olduğu kısa mesaj (tool-type) olarak gözükür. Tıklama ile aşağıdaki girişe
- Genellikle, ruminant grubu hayvanlar için KM, ME_RU, HP, HK, HS, KALSIYUM, TFOSFOR, SODYUM, KLOR gibi organik ve makro mineral besinler seçilir.
- Eğer hazırlanacak karma yem, günlük rasyonda kullanılacak ise SHP, TSBM, RDP, RUP, NEL ve DCAD gibi unsurlar da ilave edilir. Bunlara sınır verilmese de, hazırlanan karma yemde seviyeleri belirlenmiş olur.
- Kanatlılar için KM, ME_KA, HP, HK, HS, KALSIYUM, FFOSFOR, SODYUM, KLOR gibi besinlere ilaveten, esansiyel amino asitler (AA), yumurta yemi için Linoleik asit vd seçilir.
- Kanatlı yemlerinde performans amaçlı olarak, AA/HP oranı veya AA/ME oranları göz önünde bulundurulur.

Eşitlik Yazımı

Bu menü komutu altında iki seçenek mevcuttur. Bunlar;

1. Genel eşitlik yazımı,

2. Yem Maddesi Özel eşitlik yazımıdır.

- Bu uygulamada amaç laboratuvarda elde edilen analiz sonuçlarını kullanarak eşitlikler aracılığıyla daha fazla besin maddesini hesaplamaktır. Bunlar ME_RU, ME_KA, DCAD, EB, NFE, TSBM (TDN), amino asitler vd. olabilir.
- Genel ve yem maddesi özel eşitlikler ayrı diyalog penceresinde yazılmaktadır. Bu eşitlikler araştırma sonucu olarak mevcut kaynaklardan derlenmekte ve <Referans Matris>-><YM Formda Yaz> diyalogunda kullanılmaktadır. Şekilde görüldüğü gibi. Elde edilen veriler kullanılmak üzere temel matrise kaydedilir.

24	Potasyum	POTASYUM	%	0.7700	0.7700
25	Klor	KLOR	%	0.6000	0.6000
26	Sülfür	SULFUR	%	0.4500	0.4500

☐ İnterpolasyon kapalı Yem Mad. Tipi: < Bir Yem Mad. Tipi Seç >

Açık eşitlikler:
☒ Genel
☐ Yem Mad. Özel

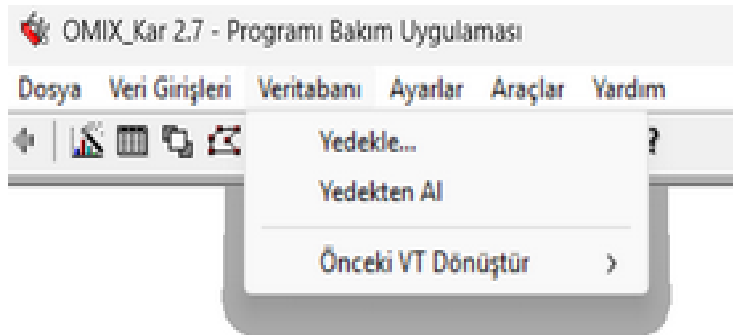
İşlem yürüt:
☒ Boş BMler için
☐ Tüm BMler için

Hesap

- Yem maddelerine ait yapılan analizlerde; KM, HP, HY, HS, HK, SEKER, NISASTA, ADF, ADL ve NDF analizleri yapılması durumunda bazı besin maddeleri de hesaplanmaktadır.
- Mineral analizleri de ayrıca yapılmalıdır.
- Yem maddesi özel eşitlikler yürütülürken; genellikle bir YM tipi seçilmektedir. Örneğin, Balık Unu seçildiğinde BP_PROTEIN yanında amino asitler de hesaplanmaktadır. Eğer Balık unu 70 seçiliyorsa BP_PROTEIN önce hesaplanır. Amino asitler ise Temel Yem Maddesi Balık Unu olduğundan buna göre hesaplanır.

Veritabanı

- Veritabanları menüsünün üç alt seçeneği vardır
 1. Yedekle
 2. Yedekten Al
 3. Önceki VT Dönüştür
- Kullanıcı ana matrisi güncellediğinde otomatik yedekleme mevcut, ancak programı internetten veya başka bir yolla güncellerseniz, kendi veri tabanlarıyla gelir. Bu nedenle, program güncellemesinden önce veri tabanlarınızı manuel olarak yedeklemeniz gerekir. Daha sonra, program güncellemesi tamamlandıktan sonra, veriler yedekleme dizininden geri alınmalıdır.
- Bu nedenle, veri kaybını önlemek için bu komutları kullanmak önemlidir.
- Kullanıcı ne yaptığını bilmeli ve buna dikkat etmelidir.
- Üçüncü seçenek daha az sıklıkla kullanılır

Ayarlar

Program Başlatırken:

☐ Güncelle ☒ Güncelleme

Formül Veri Kaynağı:

☒ Hazır Matris ☐ Veri Dosyası

Birimler:

Ağırlık Birimi: Kg

Para Birimi: TL

Karıştırıcı Kapasitesi: 1000.00

Çıkışta Pencere Boyutlarını:

☒ Sakla ☐ Saklama

Rapor Gözlem Aracı:

☒ OMIX Editörü ☐ Windows NotePad ☐ Windows WordPad ☐ Html ☐ PDF ☐ Excel

Rapor Formatı Belirle:

☒ Çözüm Giren Yem Maddeleri ☒ Yem Maddesi Grupları

☒ Çözüm Girmeyen Yem Maddeleri ☒ Yem Maddesi Kombinasyonları

☒ Çözüm Besin Maddeleri

☒ Besin Maddesi Oranları

☒ Yem Maddesi Sınırlıkları

- Formül Veri Kaynağının Dosya olarak seçilmesi durumunda dışarıdan alınan bir formül dosyası çözüme girebilir.

- Değişikliklerin etkili olabilmesi için kaydedilmesi gerekmektedir.

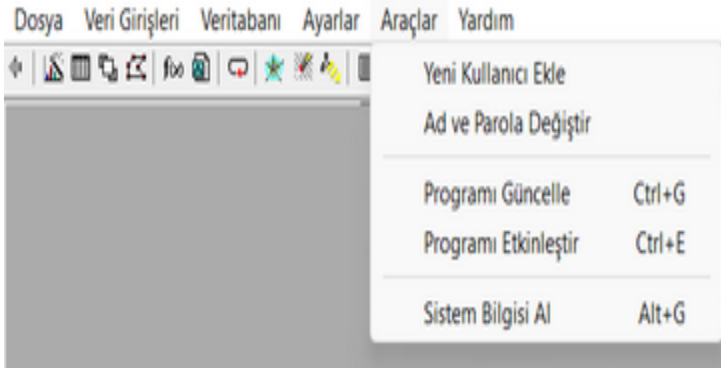
- Ayarlar diyalogunda, resimde görülebildiği gibi, birçok ayar yapılabilir. Bu ayarlar programın çalışmasını etkiler. Tüm ayarların varsayılan seçenekleri vardır.

- Fiili olarak, bu ayarlar şunlardır;

- Program Güncellemesi** (program başlatıldığında kurulum dosyası indirilir veya güncelleme duraklatılır)
- Formül Veri kaynağı** (veri dosyası veya hazır matris),
- Birimler** (ağırlık birimi, para birimi ve mikser kapasitesi)
- Rapor Formatını Belirle** (OMIX çıktısının hangi kısmı raporlanacak),
- Ana pencere boyutu** (programdan çıkarken ana pencere boyutu kaydedilsin mi),
- Rapor Görüntüleme Aracını Seçin** (altı seçenek mümkündür),

- Son olarak; HTML, PDF ve Excel çıktısı alma yöntemleri eklendi. Kullanıcı, hangi görüntüleyici/yazdırma aracını kullanmak istiyorsa onu seçebilir.
- Girilen veriler kaydedilir ve program başlatıldığında hatırlanır.

Araçlar

Araçlar Menüsü'nün beş alt seçeneği vardır. Resimde görüldüğü gibi.

Bunlar;

- 1. Program Güncelleme:** (FTP protokolü, web sitesi yönetiminin güvenlik politikası nedeniyle, günümüzde aktif değildir). Kullanıcı, ilgili Ayarlar iletişim kutusu seçeneğini seçerek HTTP protokolü üzerinden güncelleme yapabilir.
- 2. Programı Etkinleştir:** Kullanıcı, yazardan aktivasyon dosyasını alırsa, bu dosya programa tanıtılır.
- 3. Sistem Bilgilerini Al:** Aktivasyon dosyasını almak için sistem bilgi dosyası e-posta ile yazara gönderilir. Program bu dosyayı masaüstüne atar.
- 4. Yeni Kullanıcı Ekle:** Bir iletişim diyalogu ile yeni kullanıcı ekle
- 5. Kullanıcı Adı ve Parolayı Değiştir:** Etkin kullanıcı adı ve parolasını değiştir.

Araçlar-Sistem Bilgisi Al

Sistem Bilgisi Diyalogu

Mevcut Bilgisayarınız Hakkında Sistem Bilgisi Üretmek İçin Aşağıdaki Girişi Doldurup <Tamam>'ı Tıklayınız

NOT: Aşağıdaki girişe yazacağınız Kuruluş/Kişi Adına, Masa Üstünde oluşturulacak dosya, 'ryetisir@gmail.com' e-posta adresine gönderilirse, hazırlanacak koruma dosyası, gerekli anlaşma sağlandıktan sonra, tarafınıza gönderilecektir.

Kuruluş/Kişi Adı:

Prof. Dr. Ramazan YETİŞİR

GSM: 0 505 783 98 33

☒ ☐

Diyalog üzerindeki mesajlar, kullanıcının sistem bilgilerini nasıl alacağını ve masaüstüne atılan dosyayla ne yapması gerektiğini açıklar.

Program Etkinleştirme

PROGRAMINIZ ETKİN...!
İyi formüller hazırlamanızı diliyoruz...

Şirket/Kişi Adı: Prof. Dr. Ramazan YETİŞİR

Anahtar: 7E8C-CCF9-A77B-F93A-257A-D9E3

Açıklama: Bu anahtar bilgisayarınızı formatlasanız da yeniden etkinleştirmede kullanılabilir. Size sağlanan koruma dosyasıyla gelir ve masa üstüne atılan tekst dosyasına yazılır. Aşağıdaki buton ile de yazılabilir.

☒ ☐

Aktivasyon işleminden sonra, diyalog bu şekilde görünür. Aktivasyon tamamlandığında, kullanıcı masa üstünde, bu bilgisayar için sabit disk formatı durumunda, Ömür Boyu Aktivasyon Anahtarını içeren bir metin dosyasına da sahip olur. Bu anahtar ayrıca diyalog altındaki butonla da çıkarılabilir.

Sonuç

- Burada OMIX_Kar 2.7 programının kısa bir sunumunu yaptık. Kullanıcıların programın yardım sistemini incelemelerini tavsiye ediyoruz.
- Programla yem formülasyonunda, öğrenilmesi gereken en önemli konulardan biri sınırlıkların girilmesidir. Başlangıç oturumunda, yem maddeleri için sınırları neredeyse boş bırakın ve bir çözüm aldıktan sonra, aşırı girişlere üst sınır verin ve buna göre ilerleyin. Çözüm optimal olduğu sürece değişiklikler devam edebilir.
- Her değişiklikten sonra tekrar bir çözüm alıp sonuçları değerlendirin.
- Eğer yem maddeleri giriş penceresindeyseniz, bazı çözümlerden sonra besin maddeleri çözüm sonuçlarına da bir göz atın ve gerekirse bazı değişiklikleri yapın ve tekrar çözüm isteyim.
- Kullanıcı, besin maddesi ihtiyaçları girişlerinden sorumludur. Besin madde ihtiyaçları Alt sınırdan verilmelidir. Genellikle, HS ve HK için birer üst sınır verilir.
- Tavukçulukla ilgili besin maddesi ihtiyaçları genellikle yetiştirilen hibrit'in kataloğunda bulunur. Bunları internette bulabilirsiniz.
- Diğer hayvan türlerinin ihtiyaçları, fabrikanın beyan belgelerinde veya ilgili sitelerde internet üzerinden arama yaparak bulunabilir.
- Diğer önemli konu, kullanılan yem maddelerinin üst sınırlardır. Bu amaçla bu sitenin <Veri Kaynakları> bölümünde bir PDF belgesi sunduk.
- İyi şanslar ve iyi formüller hazırlamanızı dilerim.

Prof. Dr. Ramazan YETİŞİR